

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/56/2016
Identifikačné číslo spisu: 3014200976
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3014200976.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Kataríny Benczovej v právnej veci žalobkyne: Q.. V. Q. bytom M. XX/XX, W., proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo policajného zboru, Krajský dopravný inšpektorát Trenčín, Jilemnického 1, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 14. novembra 2014 č.p. KRPZ-TN-KDI-P-85/2014, v konaní o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. marca 2016 č. k. 13S/282/2014-61, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 30. marca 2016 č. k. 13S/282/2014-61 p o t v r d z u j e .

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 30. marca 2016 č. k. 13S/282/2014-61 zamietol žalobu žalobkyne podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a náhradu trov konania jej nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-TN-KDI-P-85/2014 zo dňa 14.11.2014, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu v Prievidzi zo dňa 23.09.2014 č. ORPZ-PD-ODI-SK-498, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „ZoP“) pre porušenie § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov (ďalej len ZCP), za čo jej bola uložená pokuta podľa § 22 ods. 2 písm. e) ZoP vo výške 30,-€ za nerešpektovanie vodorovného dopravného značenia „IP 27a“.

Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila voči Slovenskej republike - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 46,- eur spolu s úrokom z omeškania,

ktorá suma predstavuje zaplatenú pokutu a trovy konania. Uvedený nárok súd uznesením č. k. 13S/282/2014-29 zo dňa 02.02.2015 vylúčil na samostatné konanie a následne vec postúpil vecne a miestne príslušnému súdu.

Podľa krajského súdu bola pre uvedený prípad správnymi orgánmi preukázaná skutočnosť, že žalobkyňa v dňoch 24.06.2013, 26.06.2013 a 26.07.2013 parkovala na Šumperskej ulici v Prievidzi, v zóne s plateným alebo regulovaným státím mimo miest vyznačených na parkovanie, čím neposlúchla pokyn vyplývajúci z dopravnej značky IP 27a a tak sa dopustila dopravného priestupku. Učinila tak z dôvodu, že dopravné značenie resp. zriadenú parkovaciu zónu považuje za nezákonné.

Dňa 25.06.2013 Okresná prokuratúra v Prievidzi podala na Krajský súd v Trenčíne návrh Pc 59/13 na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva Mesta Prievidza č. 369/2011. Súčasne Okresná prokuratúra podala v Prievidzi na Krajský súd v Trenčíne návrh Pc 58/13 na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva Mesta Prievidza č. 370/2011. Návrhy boli vzaté späť so žiadosťou konania zastaviť s odôvodnením, že mesto Prievidza oznámilo, že Mestské zastupiteľstvo v Prievidzi na zasadnutí konanom dňa 29.04.2014 prijalo uznesenie číslo 136/14, ktorým napadnuté uznesenie číslo 369/2011 zo dňa 13.12.2011 a uznesenie 370/2011 zo dňa 13.12.2011 zrušilo, a to z dôvodu prijatia všeobecného záväzného nariadenia č. 153/2014 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzenom území mesta Prievidza.

Vzhľadom na uvedené súd uzavrel, že dopravná značka, ktorú žalobkyňa úmyselne nerešpektovala, bola umiestnená na Šumperskej ulici zákonným postupom. Otázka zákonnosti zriadenia parkovacej zóny v meste Prievidza presahuje rámec súdneho prieskumu v predmetnej veci. V zmysle ust. § 4 b ods. 1 cestného zákona musí byť miestna komunikácia vedená v sieti miestnych komunikácií. Tento charakter stráca, ak je zákonom stanových spôsobom z tejto siete vyradená. Nebolo zistené, že by k takémuto vyradeniu došlo. Taktiež súd konštatuje, že uznesenie mestského zastupiteľstva č. 369/2011, na ktoré poukazovala žalobkyňa, nie je možné v žiadnom prípade považovať za rozhodnutie vydané stavebným úradom, ktoré by malo za následok zmenu v účele jej užívania. Samotná skutočnosť, že v tomto uznesení sú predmetné pozemky bez ďalšieho nazývané „spevnenými plochami“ nemá pre zmenu ich charakteru, ich vyradenie zo siete miestnych komunikácií a následne aj posúdenie prejednávanej veci žiaden právny význam. Nebolo zistené, že by miesto na ktorom žalobkyňa zaparkovala svoje motorové vozidlo nebolo miestnou komunikáciou a že by na ňom neplatili pravidlá cestnej premávky. Krajský súd dospel k názoru, že žalobkyňa je vinná zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) ZoP, keď neposlúchla pokyn vyplývajúci z dopravnej značky IP 27a, za čo jej bola uložená pokuta podľa § 22 ods. 2 písm. e) ZoP vo výške 30,- eur.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa včas odvolanie a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní žalobkyňa argumentovala nasledovne:

- dopravné značky IP 27a označujúce parkovaciu zónu s konkrétnym cenníkom môže osadiť len osoba zo zákona na to oprávnená, a to až potom, čo parkovaciu zónu legálne a v súlade so zákonom; § 6a ods. 1, 2, zák. č. 135/1961 Zb. o cestnej doprave zriadi Mesto Prievidza.
- odsúhlasenie osadenia dopravného značenia IP 27a políciou na dopravnom inšpektoráte samo o sebe v prípade regulácie parkovania bez splnenia ďalších zákonom stanovených predpokladov nestačí.
- dopravná polícia neskúma, či skutočnosť na značke uvedené niekto odsúhlasil, žalobkyňa len skúma, či značka formálne obsahuje znaky, ktoré má mať a či môže byť umiestnená na konkrétnom mieste, v cestnej premávke. Po právoplatnosti rozhodnutia o umiestnení značky nekontroluje, či miesto značky dalo tam, kam zo zákona malo a či po právoplatnosti rozhodnutia svojvoľne nezmenilo podmienky, za akých bolo rozhodnutie o povolení značiek vydané.
- bez vydania všeobecne záväzného nariadenia nie je možné ukladať občanom povinnosti a nútiť nikoho parkovať na konkrétnom mieste za poplatok, ktorý bez všeobecne záväzného nariadenia nie je nikto oprávnený vyberať.
- v čase, keď sa žalobkyňa mala dopúšťať dopravných priestupkov žiadna v súlade so zákonom vydaná právna norma, oprávňujúca mesto regulovať dopravu a nariaďovať, kde má parkovať a za aký poplatok,

vydaná nebola.

- dopravná značka IP 27a nie je všeobecne záväzná právna norma, ktorá by obec oprávňovala regulovať parkovanie bez vydania všeobecne záväzného nariadenia.
- dopravné značky boli IP 27a boli v čase páchania údajných dopravných priestupkov umiestnené z rozhodnutia Mestského zastupiteľstva Mesta Prievidza č. 369/2011 a č. 270/2011 na spevnených plochách, čo je zákonom zakázané.
- parkovanie na spevnenej ploche nie je dopravným priestupkom.
- v čase keď žalobkyňa parkovala na Šumperskej ulici žiadna parkovacia zóna v súlade so zákonom zriadená nebola.
- poukazuje na vec vedenú na Najvyššom súde Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžd/17/2013, ktorá bola podkladom pre rozhodnutie a domáha sa zrušenia tohto rozhodnutia pre nezákonnosť na Ústavnom súde SR.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu zastával názor, že v predmetnej veci bol dostatočne a správne zistený skutkový stav a vo veci konajúce orgány postupovali v súlade so zákonom. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že je zrejmé, že do dňa podania vyjadrenia k odvolaniu /24.06.2016/ nedošlo k zmene ani k zrušeniu dopravného značenia, a teda naďalej platí stav, tak ako tomu bolo i v čase spáchania predmetného priestupku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu z hľadiska, či prípadné procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach (§ 247 ods. 1 OSP v spojení s § 249 ods. 2).

Dopravná značka „IP 27a“ - Zóna s plateným parkovaním vyznačuje oblasť, kde státie vozidiel je dovolené len na vyznačených parkovacích miestach a za dodržania podmienok vyplývajúcich z použitého symbolu príslušnej značky a spresňujúcich údajov, napríklad času regulácie alebo platenia, spôsobu platenia alebo regulovania a podobne.

Podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov účastník cestnej premávky je ďalej povinný poslúchať pokyn vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia.

Podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto iným konaním, ako sa uvádza v písmenách a) až j), poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej

premávky.

Najvyšší súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobkyňa dňa 24.06.2013, 26.06.2013 a 26.07.2013 parkovala so svojim motorovým vozidlom zn. W. evidenčné č. W. na Šumperskej ul. v Prievidzi v zóne označenej dopravnou značkou „IP 27a“ (ďalej aj Zóna) mimo miest vyznačených na parkovanie. Žalobkyňa parkovala mimo tejto zóny, čo vyplýva aj z vyhotovenej fotodokumentácie. Podľa zápisnice o podaní vysvetlenia, žalobkyňa uviedla, že tak učinila z dôvodu, že parkovacia zóna je podľa jej názoru zriadená nezákonne. Podľa informatívnej mapy a výpisu z listov vlastníctva je mesto Prievidza vlastníkom pozemkov par. č. XXXX/X a XXXX/X . v k. ú. W., ktoré tvoria miestu komunikáciu na ulici Šumperská.

Uvedené konanie bolo kvalifikované ako porušenie povinnosti - neposlúchnutie pokynu vyplývajúceho z dopravnej značky (§ 3 ods. 2 písm. b) ZCP) a naplnenie skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (§ 22 ods. 1 písm. k) ZoP), za čo správny orgán uložil žalobkyni pokutu (§ 22 ods. 2 písm. e) ZoP). Po tom, čo žalobkyňa odmietla vec doriešiť v blokovom konaní, Okresný dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi vydal rozkaz o uložení sankcie za priestupok pod č. p. ORPZ-PD-ODI-SK-498, 579/2013 zo dňa 23.09.2014, ktorý žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-TN-KDI-P-85/2014 zo dňa 14.11.2014 potvrdil.

Odvolací súd mal za preukázané, že žalobkyňa mala vedomosť o tom, že svojim vozidlom parkovala na verejnej komunikácii, ktorá v čase vykonaného skutku bola označená značkou parkovacia zóna zo všetkých prístupových strán a tiež, že v takto označenej Zóne môže parkovať len na vyhradených miestach. Z doloženej fotodokumentácie vyplýva, že ide o zvislú dopravnú značku IP 27a. Zo spisu tiež vyplýva, že Okresný dopravný inšpektorát OR PZ v Prievidzi dňa 14.12.2011 vydal súhlasné stanovisko pod č. ORPZ-PR-ODI-40-078/2011 k umiestneniu trvalého dopravného značenia aj pre vodorovné značenie parkovacích miest a následne zvislé dopravné značky za špecifikovaných podmienok. Následne Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Prievidzi dňa 10.03.2012 určil použitie trvalých zvislých dopravných značiek, ktoré správne orgány rešpektovali.

Podľa § 2 ods. 1 ZoP priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Žalobkyňa ako vodič motorového vozidla bola účastníkom cestnej premávky a v zmysle zákona o cestnej premávke vodič je povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky ustanovené v zákone o cestnej premávke, ako aj poslúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia vždy, v každom čase (§ 3 ods. 1 písm. b) cit. zákona), pokiaľ si to nevyžaduje situácia v cestnej premávke, čo v prejednávanej veci nebol prípad žalobkyne.

V danom prípade sa žalobkyňa uvedenými citovanými ustanoveniami neriadila, tieto úmyselne porušila, keď vedome ignorovala uvádzanú značku a v Zóne parkovala mimo miest vyznačených na parkovanie. Nepochybili preto správne orgány, pokiaľ jej konanie vyhodnotili ako porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 22 ods. 1 písm. k/ cit. zákona a za uvedený priestupok jej uložili pokutu podľa zákona o priestupkoch.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd poukazuje na svoje už skoršie vyslovené stanovisko, v zmysle ktorého zo žiadneho ustanovenia ZCP nevyplýva právomoc súdu, aby posudzoval vhodnosť a účelnosť osadenia príslušnej dopravnej značky. Týmto postupom by súd konajúci v správnom súdnictve zasiahol do právomoci príslušných správnych orgánov (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2010 sp. zn. 2 Sžo/255/2009). Navyše, správny orgán ako bolo vyššie uvedené, vychádzal zo súhlasného stanoviska

vydaného Okresným dopravným inšpektorátom OR PZ v Prievidzi dňa 14.12.2011, preto mu nemožno vytknúť, že by v danej veci konal svojvoľne.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými žalobnými námietkami a svoj záver, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu zákona, práv a chránených záujmov žalobkyne, aj náležitým spôsobom odôvodnil. S jeho odôvodnením sa odvolací súd stotožnil. Námietky žalobkyne nepovažoval ani odvolací súd za relevantné a spôsobilé spochybníť ustálený záver.

Odvolací súd uvádza, že súčasťou siete pozemných komunikácií sú napr. aj účelové komunikácie, ktoré môžu byť vo vlastníctve právnických či fyzických osôb - čo však neznamená, že na týchto komunikáciách neplatia žiadne pravidlá cestnej premávky (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžd/19/2011 zo dňa 14. februára 2012).

Žalobkyňa neuviedla v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by záver o zákonnosti rozhodnutí a postupov vyvrátili, jej odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Najvyšší súd v odôvodnení tohto rozhodnutia podrobne uviedol, ako dospel k opačnému záveru, ako sú závery najvyššieho súdu vyjadrené v rozsudku sp. zn. 10Sžd/28/2014 z 10. decembra 2014.

V súvislosti s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžd/28/2014 zo dňa 10. decembra 2014 najvyšší súd na záver dodáva, že sa nejedná o konštantný názor najvyššieho súdu.

Iný senát Najvyššieho súdu SR v obdobnej veci vyslovil opačný názor, keď v rozhodnutí sp. zn. 9Sžd/17/2013 z 28. októbra 2015 vyjadril totožné stanovisko k námietke žalobkyne, že krajský súd či správne orgány ex offi neskúmali zákonnosť osadenia predmetnej dopravnej značky. Odvolací súd dospel k záveru, že toto tvrdenie nie je dôvodné. Krajský súd ani správne orgány nemali dôvod na uvedený postup, keďže z obsahu administratívneho spisu vyplýva, vyjadrenie dopravného inšpektorátu, ktorý vydal súhlasné stanovisko k osadeniu dopravného označenia na skúmanom mieste (Šumperská ulica) a preto túto skutočnosť nemali dôvod v relevantnom čase spochybníť.

Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 a § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobkyňa vzhľadom na jej neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému priznanie trov konania zákon neumožňuje. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492 ods. 2 ustanovil, že odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.